

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 26.11.21
Saksnummer:
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato saksframlegg: 26.10.2021

Sak 2021/40: Kystsoneplan for Vestfold og Telemark. Høring av planprogram.

Bakgrunn

Vestfold og Telemark fylkeskommune har 01.10.21 sendt planprogram for regional kystsoneplan på høring. Forslag til program er vedlagt.

I Vestfold er det en gjeldende kystsoneplan fra 2014. I Telemark er det et vedtatt planprogram fra 2017. Felles regional plan for de to tidligere fylkene vil dekke landarealer langs kysten, øyer/holmer og sjøarealene ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjen. Sjø utgjør desidert størst areal.

Forvalters vurdering

Forslag til planprogram trekker på en relevant måte opp hvordan arbeidet med planen kan gjennomføres og gir et utfordringsbilde en kan kjenne seg igjen i.

I høringen er det etterspurt hvilke tema som er av felles regional interesse og hører hjemme i en regional kystsoneplan, samt hvilke tema det er fornuftig at de ulike forvaltningsnivåene samarbeider om.

Planprogrammet har blant annet som ambisjon å oversette nasjonal arealpolitikk til regionale forhold ved å utdype statlige planretningslinjer for strandsonen og å dempe nedbygging. Det legges opp til å gjennomføre en evaluering av planen i Vestfold der følgende spørsmål skal besvares:

1. Hvordan målene i den regionale planen er fulgt opp i retningslinjene til planen?
2. Hvordan den regionale planen er fulgt opp i kommunenes kommuneplaner?
3. I hvilken grad er nedbyggingen av kystsonen redusert?
4. Er forvaltningen av kystarealene i vestfoldkommunene blitt likere, mer helhetlig og langsiktig?
5. Hvordan har de ulike forvaltningssonene fungert herunder fastsetting av byggegrenser langs sjøen?

Det kan være naturlig å avvente resultatene av evalueringen, men når det gjelder kystsoneplanens funksjon i forhold til kommunal arealplanlegging og praksis i byggesaker, er det usikkert om kystsoneplanen er en «levende plan» som i praksis blir omsatt til planer og i enkeltsaker lokalt. Det bør derfor vurderes å gi kystsoneplanen status som juridisk bindende.

Planprogrammet viser til *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden* (Klima- og miljødepartementet 2021) og de regionale *vannforvaltningsplanene*. Kystsoneplanen bør være samordnet med disse planverkene og ha harmoniske grensesnitt.

Av enkelttema bør planen blant annet utrede og ta stilling til:

Bedre samordning og koordinering av arbeid mot marin forsøpling. I Vestfold har Oslofjorden friluftstråd en slik funksjon, men i Telemark er det lite koordinering, selv om det er stor aktivitet med strandrydding.

Innføring av marine/økologiske grunnkart for bedre kunnskapsnivå og forvaltning. *Forskrift om opptak og bruk av informasjon om bestemte angitte bunnforhold* (Forsvars-departementet 2021) er på høring. Marine grunnkart baserer seg på data med stor oppløselighet og forskriften kan gi som konsekvens at økologiske grunnkart ikke lar seg realisere.

Restaurering av utvalgte, marine naturområder (oppfølging av tiltaksplan for Oslofjorden).

Innsats mot spøkelsesfiske (tapt fiskeredskap som står og fisker lang tid). Gjelder bedre kunnskap om redskap og hvordan den skal brukes, hvilken redskap som gjør mindre skade hvis den går tapt og opprydding fra sjøbunnen. Havforskningsinstituttet i samarbeid med Greenbay har i 2021 startet et treårig, omfattende arbeid med kartlegging og opprydding i de fire marine nasjonalparkene på strekningen Østfold – Agder, men det er store sjøarealer som ikke ligger i nasjonalparkene.

Kunstige sandstrender. Det blir fortsatt lagt ut tilkjørt sand på en del strender.

Kystsoneplanen bør ta klar stilling til det.

Flere hummerfredningsområder for å gi bedre rekruttering av hummer i hele regionen.

Oppdrettsanlegg for matfisk. Det er liten aktivitet på det i regionen, men ny teknologi kan endre forutsetningene for effektiv produksjon, og planen bør gi føringer for det, blant annet av hensyn til overgjødslingssituasjonen.

Det er ønskelig at planen tar stilling til vindkraftanlegg på land og i sjø, samt flytende solstrømanlegg som det er tatt til orde for.

Drift av Kragerøfergene inn på statsbudsjettet. I Kragerø er god fergeforbindelse av svært stor betydning for de som bor eller har hytte på øyene, for besøkende og for reiselivet. Det er tatt initiativ til det, noe som antakelig krever omklassifisering av Saltverksmyrveien på Jomfruland til fylkesvei.

Når det gjelder organisering av arbeidet, anbefales det at kommunenes miljøkompetanse trekkes sterkere inn enn det er lagt opp til. Det er naturlig av miljøvernrådgiverne gis tilbud om representasjon i prosjektgruppen/referansegruppene.

Ellers bør omtalen av Svenner-bassenget som nasjonal laksefjord knyttes til Numedalslågen som lakseelv.

Innstilling

Styret slutter seg til hovedtrekkene i forslag til planprogram, med følgende merknader:

Det er usikkert om kystsoneplanen fungerer er en «levende plan» som i praksis blir omsatt til planer og i enkeltsaker lokalt. Det bør derfor vurderes å gi kystsoneplanen status som juridisk bindende.

Kystsoneplanen bør være samordnet med og ha harmonisk grensesnitt med Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden og de regionale vannforvaltningsplanene.

Av enkelttema bør planen blant annet utrede og ta stilling til:

- Bedre samordning og koordinering av arbeid mot marin forsøpling.
- Innføring av marine/økologiske grunnkart.
- Restaurering av utvalgte, marine naturområder.
- Innsats mot spøkelsesfiske.
- Kunstige sandstrender.
- Flere hummerfredningsområder.
- Oppdrettsanlegg for matfisk.
- Vindkraftanlegg på land og i sjø, samt flytende solstrømanlegg.
- Drift av Kragerøfergene inn på statsbudsjettet.

Det anbefales at kommunenes miljøkompetanse trekkes sterkere inn i planarbeidet enn det er lagt opp til i programmet.

Behandling

Vedtak

Vedlegg

Forslag til planprogram

Utskrift til

Vestfold og Telemark fylkeskommune

Kragerø kommune

Færder nasjonalpark